

1 Our Shiur began with the Gemara referring to the Mishnah on the previous daf.
 כתב אות אחת נוטריקון רבי יהושע בן בתירה מחייב וחכמים פוטרם -
 We have a מחלוקת תנאים whether one is חייב for writing a single letter - with some type of mark such as an apostrophe or similar - to serve as an abbreviation for a word.

1 כתב אות אחת נוטריקון

וחכמים רבי יהושע בן בתירה

פוטרם מחייב

מחלוקת תנאים
 Whether one is חייב for
 מלאכת כותב

2 In this context the גמרא gives several examples of words in the תורה that can be understood as a נטריקון, an abbreviation of a full phrase. Some examples are;
 The א"ב of אב המון גוים in describing אברהם אבינו stands for אב נתתיך באומות - I have made you a father and the chosen one to the nations. המון stands for;
 חביב - מלך - ותיק - נאמן נתתיך לאומות
 I made you, Avraham - beloved - king - distinguished and trusted among the nations.

2 אב המון גוים

אב בחור חביב מלך ותיק נאמן

נתתיך באומות נתתיך לאומות

אנכי

אנא נפשי כתיבת יהיבית אמירה נעימה כתיבה יהיבה

3 The final משנה in פרק הבונה teaches a מחלוקת between the חכמים and גמליאל רבן.
 הכותב שתי אותיות בשתי העלמות -
 One who writes a letter בשוגג, realizes what he had done, and then some time later forgets and writes a second letter בשוגג.
 אין ידיעה לחצי שיעור - רבן גמליאל מחייב - because he holds ידיעה -
 The awareness of a partial מלאכה is not considered ידיעה - awareness. Therefore, he did a מלאכה בשוגג בהעלם אחד - in one period of unawareness and would be חייב.
 יש ידיעה לחצי שיעור - חכמים פוטרין - The חכמים hold ידיעה. Therefore, he did two partial מלאכות in two העלמות, and is פטור.

3 הכותב שתי אותיות בשתי העלמות

חכמים רבן גמליאל

פטור מחייב

יש ידיעה אין ידיעה

לחצי שיעור לחצי שיעור

הדרן עלך הבונה - We have B"H completed the Twelfth Perek הבונה, and begin the Thirteenth Perek האורג B'ezras hashem.

הדרן עלך הבונה

4 רבי אליעזר אומר האורג שלשה חוטין בתחילה ואחת על האריג חייב - רבי אליעזר holds that one is חייב for weaving if he weaves three strings (or perhaps two strings depending on the thickness of the strings) to start off the בגד or adds one to an existing בגד, but the חכמים hold that the שיעור for weaving is always two strings.

עושה שתי בתי נירין - חייב.
One who sets two heddle eyes is חייב.

4

האורג
רבי אליעזר אומר
האורג שלשה חוטין בתחילה
ואחת על האריג חייב

1 חכמים 2 strings
2 רבי אליעזר 3 strings
3 רבי אליעזר 1 string

העושה שתי בתי נירין חייב

5 התופר שתי תפירות - the משנה reminds us of the מלאכות to sew and to tear two stitches as a way of introducing the next משנה that הקורע בחמתו ועל מותו וכל המקלקלין פטורין - if somebody tears in anger or in mourning over his dead, or any destructive act, he is exempt from punishment for tearing. The גמרא raises two questions:

5

התופר שתי תפירות

הקורע בחמתו ועל מותו וכל המקלקלין פטורין

ברייתא...
הקורע על מותו חייב

6 First, there is an opposing ברייתא that says חייב when somebody tears for a dead relative he is חייב? The גמרא answers that the משנה which says you are פטור for tearing over a dead relative must be speaking about a person that you have no requirement to tear for, making it a מקלקל - a completely destructive act. This would mean that the person was not one of the seven closest relatives, was not a חכם nor an אדם כשר, and you were not present בציאת נשמה, when the soul departed, because in each of those cases there would be an obligation to tear. The Braisa which says he's חייב is in a case where there is an obligation to tear - then it is a מתקן - a constructive act. The ברייתא also teaches that when one tears out of anger he is חייב, which seems to directly contradict our משנה which said that הקורע בחמתו פטור?

6

ברייתא...
The person is a מתקן

משנה...
The person is a מקלקל

הקורע בחמתו פטור

When one tears out of anger he is חייב

7 The גמרא answers that the משנה holds like רבי שמעון that one is פטור for a מלאכה שאינה צריכה לגופה - a מלאכה done in the same way but for a different purpose than it was done in the משכן.
 The ברייתא which says you are חייב holds like רבי יהודה that one is חייב for a מלאכה שאינה צריכה לגופה.
 Even though רבי יהודה would exempt somebody for מקלקל - a purely destructive act - tearing in anger is not considered purely destructive but מתקן - a constructive act, since קעביד רוח ליצרו - it helps him calm down his הרע and cool off a bit.

7

ברייתא...	משנה...
רבי יהודה	רבי שמעון
That one is חייב for a מלאכה שאינה צריכה לגופה	That one is פטור for a מלאכה שאינה צריכה לגופה
Even though רבי יהודה would exempt for מקלקל Tearing in anger... is considered מתקן since קאביד נמת רוח ליצרו	

8 Generally speaking, tearing, breaking and throwing things in anger are indicative of a person who is on a path that will lead him to עבודה זרה, because the method of the יצר הרע is; היום אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה כך עד שאומר לו עבוד עבודה זרה והולך ועובד - זרה והולך ועובד.
 He gets the person to sin a bit more every day, until he gets him to worship idols.
 However, it is sometimes appropriate to outwardly show anger - למירמא אימתא אינשי ביתיה - to strike fear in the members of his household.
 In fact, there are several examples of great אמוראים such as רבי אבא and רבי יהודה, רב אחא בר יעקב, רב ששת who tore off the edge of a garment, broke broken utensils, threw fish brine and broke a lid off a pitcher, to strike fear in members of their household.

8

TEARING, BREAKING & THROWING things in anger
 Will lead him to עבודה זרה

עד שאומר לו עבוד עבודה זרה והולך ועובד	היום אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה כך
It is sometimes appropriate to outwardly show anger למירמא אימתא אינשי ביתיה	

9 The דף concludes with four statements about proper reactions to death:
 כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גזויו - Hashem counts and saves the tears that are shed for the loss of an upstanding person.
 כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו - Anybody who is lax in eulogizing a חכם deserves to be buried alive.
 כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים - Anybody who is lax in eulogizing a חכם will not live to an old age.
 אחד מן האחין שמת ידאגו כל האחין - When one brother, or one member of a group, dies; all the brothers, or the entire group, should be concerned.
 אמרי לה דמת גדול ואמרי לה דמת קטן - There are two opinions whether this applies when the greatest or the smallest of the group dies.

9

כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו	כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גזויו
אחד מן האחין שמת ידאגו כל האחין	
ואמרי לה דמת קטן	אמרי לה דמת גדול